KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Konsernijaosto 7.10.2026
Aluehallitus 20.10.2026
Aluehallitus 27.10.2026

KEUSOTE.FI

Koko suunnitelmakausi (huomioitu 22.10. rahoituslaskelmat)

	VUOSI 2027	VUOSI 2028		VUOSI 2029		VUOSI 2030	
KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	**TA 2027 HVA-johtajan esitysluonnos, rahoituksen päivitys 22.10.2026**	**TS 2028 HVA-johtaja esitysluonnos 22.10.2026**	**Muutos-% TS 2028 vs. TA 2027**	**TS 2029 HVA-johtajan esitysluonnos 22.10.2026**	**Muutos-% TS 2029 vs. TS 2028**	**TS 2030 HVA-johtajan esitysluonnos 22.10.2026**	**Muutos-% TS 2030 vs. TS 2029**
Toimintakate sitovuustasoittain							
Oma palvelutuotanto	-555 347 679 €	-555 845 436 €	0,1 %	-555 829 072 €	0,0 %	-581 088 944 €	4,5 %
Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	*-93 175 884 €*	*-95 452 296 €*	*2,4 %*	*-96 738 604 €*	*1,3 %*	*-99 640 762 €*	*3,0 %*
Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue	*-218 182 501 €*	*-228 491 614 €*	*4,7 %*	*-237 723 904 €*	*4,0 %*	*-248 375 621 €*	*4,5 %*
Asiakasohjaus, integraatio-, lasten ja aikuisten sosiaalipalvelut	*-123 291 368 €*	*-127 027 602 €*	*3,0 %*	*-130 203 292 €*	*2,5 %*	*-134 109 390 €*	*3,0 %*
Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualue	*-120 697 926 €*	*-123 573 924 €*	*2,4 %*	*-126 663 272 €*	*2,5 %*	*-130 463 171 €*	*3,0 %*
Kohdentamaton erä / omaan palvelutuotantoon tehtävä muutos	*0 €*	*18 700 000 €*		*35 500 000 €*	*89,8 %*	*31 500 000 €*	*-11,3 %*
Erikoissairaanhoito	-314 861 293 €	-321 309 479 €	2,0 %	-327 735 668 €	2,0 %	-334 290 382 €	2,0 %
Pelastustoimi	-18 871 850 €	-19 060 569 €	1,0 %	-19 251 174 €	1,0 %	-19 443 686 €	1,0 %
TOIMINTAKATE	**-889 080 822 €**	**-896 215 484 €**	**0,8 %**	**-902 815 915 €**	**0,7 %**	**-934 823 012 €**	**3,5 %**
Valtionrahoitus	895 969 822 €	951 587 621 €	6,2 %	988 596 131 €	3,9 %	1 016 852 640 €	2,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 459 000 €	-1 242 000 €	-14,9 %	-467 000 €	-62,4 %	35 000 €	-107,5 %
VUOSIKATE	**5 430 000 €**	**54 130 137 €**	**896,9 %**	**85 313 216 €**	**57,6 %**	**82 064 628 €**	**-3,8 %**
Poistot yhteensä	-5 430 000 €	-9 350 000 €	72,2 %	-6 480 000 €	-30,7 %	-6 480 000 €	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	**0 €**	**44 780 137 €**		**78 833 216 €**	**76,0 %**	**75 584 628 €**	**-4,1 %**
KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-123 571 467 €**	**-78 791 330 €**	**-36,2 %**	**41 887 €**	**-100,1 %**	**75 626 515 €**	**180450,4 %**

Keski-Uudenmaan sote

Skenaariot vuosille 2027 – 2029 (rahoituslaskelmat 22.10. huomioitu)

Esitys

	Skenaario 1 Kohdennettu hoidon malli	Skenaario 2 Palvelutason ja saatavuuden kompromissimalli	Skenaario 3 Hajautetun palvelutason malli	Skenaario 4 Arviointimenettely
KOKONAISSÄÄSTÖ	**41,9 M€**	**41,9 M€**	**41,9 M€**	**41,9 M€**
FYYSISET TILAT	-4,3 M€ Menokasvu 5,7 M€ 2031 -alkaen	-4,2 M€ Menokasvu 5,1 M€ 2031 -alkaen	-2,8 M€ Menokasvu 2,8 M€ 2031 -alkaen	3 - 4 sotekeskusta
PALVELUJEN OSTO	29M€ säästö	28,9M€ säästö	27,5 M€ säästö	Laajat henkilöstö- ja ostopalveluvähennykset Päätökset VM:n näkemyksen mukaan
HR-VÄHENNYKSET	HR-vähennys: 16,6M€ Lomautukset 14vrk (+0,6M€ säästö)	HR-vähennys: 16,6M€ Lomautukset 14vrk (+0,6M€ säästö)	HR-vähennys: 16,6M€ Lomautukset 14vrk (+0,6M€ säästö)	
PALVELUTASO	Palvelutaso laskee, hoidon saanti viivästyy	Palvelutaso laskee, hoidon saanti viivästyy	Palvelutaso laskee, hoidon saanti viivästyy	Päätökset VM:n mukaan
30 MIN AUTOSAAVUTETTAVUUS	96% väestöstä	99% väestöstä	n. 100% väestöstä	
SOTEKESKUSTEN MÄÄRÄ	3 sotekeskusta (Hyvinkää, JUST, Tuusula)	4 sotekeskusta (+Nurmijärvi)	5 sotekeskusta (Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula)	Alijäämän kattamisaika pitenee mahdollisesti.
AMMATTILAISTEN PIRSTOUTUMINEN	Ei riskiä	Matala riski	Tämän hetken tila	

TA-esitys 2027 sisältää 11,7 Me toimenpiteitä, vuosille 2028-2029 tarvitaan toimenpiteitä 30,2 Me

Keskeiset haasteet ja riskit

- **Tilasäästöjen aikajänne: Tilahankkeista saatavat taloudelliset realisoituvat vasta pääosin 2030-luvulla, joten niiden vaikutus ei skaalaudu suunnittelukaudelle 2027–2029. Odotettavissa oleva nettosäästö on alhainen.**
- **HR -riski: Suunnitellut henkilöstösäästöt vaarantavat varsinaisten tuottavuustoimenpiteiden tehokkaan toimeenpanon ja läpiviennin.**
- **Miten esitetyt säästötoimenpiteet saadaan vietyä käytäntöön eikä säästö muodostu laskennalliseksi. Tässä vaiheessa on vaikea kohdentaa vaikutuksia tilitasolle, mikä toteutuu jatkovalmistelun jälkeen.**
- **Säästötavoite on kokonaisuudessaan niin suuri, että sen täysimääräinen toteutuminen on epävarmaa. Valtionrahoituksen muutokset tulevat muuttamaan säästötavoitetta erityisesti vuosien 2028-2029 osalta.**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Henkilöstö vähentyminen edellyttää tuottavuuden kasvua

- **HR-säästöt pyritään toteuttamaan lähtökohtaisesti eläköitymistä ja osa-aikaisuusratkaisuja hyödyntäen.**
- **Eläköityminen ja palvelutarpeen mukainen henkilöstö eivät kohtaa, joten YT-menettelyt ovat kuitenkin tarpeellisia.**
- **Lomautuksia joudutaan jatkamaan koko tuottavuusohjelman ajan vuoden 2029 loppuun saakka**
- **Eläköitymisen täysimääräinen hyödyntäminen vastaa noin 18,5 Me:a.**
- **Henkilöstömäärän vähentäminen palvelutasoa romahduttamatta on mahdollista digipalvelujen lisäämisellä ja AI:n käyttöönotolla**

Palvelualue (eläköityvät)	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yhteensä**
Ikva	9	20	35	41	29	28	162
Tepasa	5	12	22	16	25	27	107
Aiso	9	9	19	17	18	15	78
Konserni	-	-	6	6	7	5	24
Yhteensä	**14**	**41**	**82**	**80**	**79**	**75**	**371**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Säästötoimenpiteiden tarkennus - suunnitelma talouden tasapainottamiseksi 2027-2029

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Tavoitteena konkretisoida noin 57 miljoonan euron säästötoimenpiteet alijäämien kattamiseksi vuosina 2027-2029

Tausta

- Valtiovarainministeriö on pyytänyt Keusotea tarkentamaan suunnitelmaansa **alijäämien kattamiseksi vuosina 2027-2029.**
- Lokakuussa 2026 julkaistujen rahoituslaskelmien perusteella alijäämien kattaminen vuoden 2029 loppuun mennessä edellyttää **41,9 miljoonan euron edestä säästötoimenpiteitä**.

Tavoitteet

- Tämä materiaali **konkretisoi alijäämät kattavat säästötoimenpiteet johdettaviksi kokonaisuuksiksi** ja kuvaa suunnitelman näiden säästötoimenpiteiden saavuttamiseksi.
- Tämä materiaali on koottu **aluehallituksen 20.10. (iltakoulu mahdollisesti 29.9.)** ja **aluevaltuuston 29.10.** käsittelyä varten. Valtiovarainministeriölle materiaali toimitetaan päätöksenteon jälkeen.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Priorisoidut portfoliot sisältävät alustavan arvion mukaan noin 57 miljoonan euron kustannushyödyt vuoteen 2029 mennessä; laskentaa tarkennetaan toimenpiteiden jatkotyöstön yhteydessä

Koonti kategorioiden yhteenlasketuista kustannushyötyarvioista

Kategoria	Portfolio		Kustannushyötyarvio (€)				
			2027	2028	2029	Yhteensä	
1. Palveluvirta ja ESH-käyttö	P1	Sairaala- kuntoutus- ja kotiutumisrakenne	1,0 M€	1,5 M€	2,0 M€	**4,5 M€**	**32,1 M€**
	P2	ESH-/päivystyskäyttö ja paljon palveluja tarvitsevat	4,9 M€	7,4 M€	9,8 M€	**22,1 M€**	
	P3	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen perustaso	0,1 M€	0,2 M€	0,2 M€	**0,5 M€**	
	P4	Suun terveydenhuolto	1,0 M€	2,0 M€	2,0 M€	**5,0 M€**	
2. Raskaat palvelut ja palvelurakenne	P5	Raskaiden asumis-, hoiva, ja sijaishuollon palvelujen rakenne	3,2 M€	6,1 M€	11,4 M€	**20,7 M€**	**20,7 M€**
3. Teknologia, digi ja kapasiteetti	P6	Kotihoidon digitaalinen ja ennakoiva tuotantotapa	0,6 M€	0,8 M€	0,8 M€	**2,2 M€**	**4,1 M€**
	P7	Etä- ja digipalvelujen korvaavuus avo- ja sosiaalipalveluissa	0,05 M€	0,6 M€	1,0 M€	**1,6 M€**	
	P8	AI-avusteinen työ ja prosessiautomaatio	0 €	0,2 M€	0,2 M€	**0,4 M€**	
	P9	Resurssiviisas henkilöstösuunnittelu	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	
		Yhteensä	**10,9 M€**	**18,6 M€**	**27,4 M€**	**56,9 M€**	

Summat laskettu tarkoilla luvuilla ja pyöristetty sen jälkeen.

Kategoriassa 1 kustannushyötyjä arvioidaan syntyvän erityisesti kuntoutustoiminnan uudistamisen ja päivystyskäytön vähentämisen kautta

Kategoria 1: Palveluvirta ja ESH-käyttö

Portfolio		Hyötykuvaus	Hyötymekanismi	Kustannushyötyarvio (€)			
				2027	2028	2029	Yhteensä
P1	**Sairaala-, kuntoutus- ja kotiutumisrakenne**	H1. Geriatrinen kuntoutus	Varhainen tunnistus ja kevyempi kuntoutus vähentävät raskaan osastokuntoutuksen tarvetta, kun geriatrinen osastokuntoutus keskittyy KOTAan kotiutus- ja arviointitoiminnan yhteyteen ja osastopaikat sopeutetaan uuteen toimintamalliin.	1,0 M€	1,5 M€	2,0 M€	4,5 M€
P2	**ESH-/päivystyskäyttö ja paljon palveluja tarvitsevat**	H2. Paljon palvelua tarvitsevat –toimintamalli	Oikea-aikaisen tuen myötä päivystyskäytön ja erikoissairaanhoidon ja raskaiden palvelujaksojen tarve vähenee sekä hoidon jatkuvuus paranee.	0,9 M€	1,3 M€	1,7 M€	3,8 M€
		H3. Monisairaiden asiakkaiden palvelujen kehittäminen	Monisairaiden (etenkin ikääntyneiden) päivystyksellisen hoidon ja päivystyksestä alkavien hoitojaksojen väheneminen pienentää kustannuksia.	2,2 M€	3,3 M€	4,4 M€	9,8 M€
		H4. ESH:n kokonaisuuden optimointi ja kehittäminen	Vahvistetaan hoitoketjun tarkoituksenmukaisuutta ehkäisemällä ESH:n tarvetta ennakoivasti, hillitsemällä kysyntää tiiviimmällä lähete- ja konsultaatio-ohjauksella, siirtämällä hoitovastuuta lähemmäs perustasoa sekä laajentamalla kotiin vietäviä palveluita, jolloin hoitoketjun läpivirtaus paranee ja ESH:n tarve vähenee.	1,9 M€	2,8 M€	3,7 M€	8,4 M€
P3	**Mielenterveys- ja päihdepalvelujen perustaso**	H5. Lasten ja nuorten MT- ja päihdepalveluiden yhdistäminen	Yksi sisääntulo nopeuttaa, jolloin vapautuva työaika käyttöön lisähenkilöstön tai ostopalvelujen sijaan.	0,1 M€	0,2 M€	0,2 M€	0,5 M€
P4	**Suun terveydenhuolto**	H6. Työn tuottavuuden ja palvelutuotannon kehittäminen	Kehitetään oman tuotannon työnjakoa, hallitaan HUS-virtoja ja ostopalvelujen kohdentamista.	1,0 M€	2,0 M€	2,0 M€	5,0 M€
			Yhteensä	**7,0 M€**	**11,1 M€**	**14,0 M€**	**32,1 M€**

Summat laskettu tarkoilla luvuilla ja pyöristetty sen jälkeen.

Kategoriassa 2 kustannushyötyjen arvioidaan syntyvän etenkin ikääntyneiden asumisrakenteen keventämisellä

Kategoria 2: Raskaat palvelut ja palvelurakenne

Portfolio		Hyötykuvaus	Hyötymekanismi	Kustannushyötyarvio (€)			
				2027	2028	2029	Yhteensä
P5	**Raskaiden asumis-, hoiva-, ja sijaishuollon palvelujen rakenne**	H7. Ikääntyneiden asumisrakenteen keventäminen lisäämällä yhteisöllistä asumista	Yhtenäiset arviointikriteerit ja säännöllinen palvelutason tarkistus ohjaa yhteisölliseen ympärivuorokautisen sijaan	1,2 M€	2,0 M€	5,3 M€	8,6 M€
		H8. Asumispalveluiden porrastettu palvelurakenne vahvistamalla ostopalvelujen johtamista	Kuukausittainen arviointi ja ostopalvelujen paikka- ja hintatieto ja johtaminen ohjaa oikealle portaalle ja raskaan palvelun käyttö vähenee (vampa, miepä, lastensuojelun laitospalvelut)	1,6 M€	3,0 M€	4,4 M€	9,0 M€
		H9. Läheissijoitusten ensisijaisuus ja perhehoidon kasvattaminen	Läheisverkoston varhainen kartoitus ja perhehoidon kasvatettu kapasiteetti vähentää sijaishuollon käyttöä	0,1 M€	0,4 M€	0,7 M€	1,2 M€
		H10. Kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen tarpeen vähentäminen	Yhteiset riskikriteerit ja nopea intensiivinen tuki vahvistaa perheen toimintakykyä ennen kriisiä, jolloin kiireellinen sijoitus voidaan välttää	0,2 M€	0,6 M€	1,0 M€	1,9 M€
			Yhteensä	**3,2 M€**	**6,1 M€**	**11,4 M€**	**20,7 M€**

Summat laskettu tarkoilla luvuilla ja pyöristetty sen jälkeen.

Kategoriassa 3 kustannushyödyt kohdistuvat digin ja tekoälyn tuomiin hyötyihin osana palvelutuotantoa – kustannushyötyarvioita tarkennetaan

Kategoria 3: Teknologia, digi ja kapasiteetti

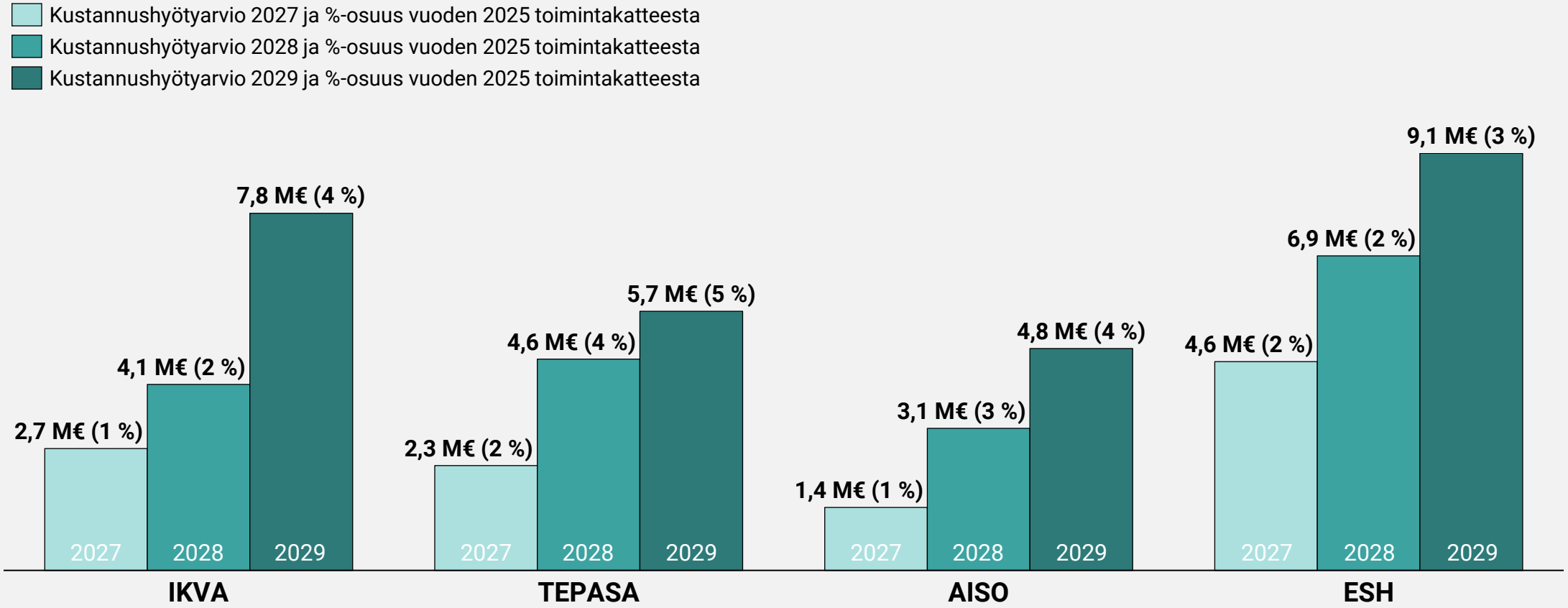
Portfolio		Hyötykuvaus	Hyötymekanismi	Kustannushyötyarvio (€)			
				2027	2028	2029	Yhteensä
P6	**Kotihoidon digitaalinen ja ennakoiva tuotantotapa**	H11. Kotihoidon asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen digitaalisilla ratkaisuilla	Etähoiva ja lääkeautomaatit korvaavat osan fyysisistä kotikäynneistä, jolloin henkilöstötarve kasvaa asiakasmäärää hitaammin.	0,6 M€	0,8 M€	0,8 M€	2,2 M€
P7	**Etä- ja digipalvelujen korvaavuus avo- ja sosiaali-palveluissa**	H12. Digipalveluiden käyttö terveydenhuollossa	Digipalveluiden käyttö ilman asiantuntijaa vähentää suoraa asiantuntijatyöaikaa, väestön terveydentila paranee ennaltaehkäisevän omahoidon ansiosta ja fyysisten tapaamisten tarve vähenee, mikä pienentää palvelujärjestelmän kokonaiskuormaa ja tuo kustannushyötyä.	0,05 M€	0,6 M€	1,0 M€	1,6 M€
		H13. Digipalveluiden käyttö sosiaalipalveluissa		*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*
P8	**AI-avusteinen työ ja prosessi-automaatio**	H14. OMNI-AI sosiaalipalveluissa	AI-avusteinen työ ja prosessiautomaatio tehostavat työtä, jolloin sama palvelutaso tuotetaan pienemmällä työpanoksella, ostopalvelujen tarve optimoituu, ja parantunut palvelun oikea-aikaisuus ja seuranta sekä väestön terveydentilan paraneminen vähentävät mm. tapaamisten ja päivystyskäytön tarvetta.	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*
		H15. OMNI-AI terveyspalveluissa		-	0,2 M€	0,2 M€	0,4 M€
		H16. AI-hoidon tarpeen arviointi		*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*
P9	**Resurssiviisas henkilöstö-suunnittelu**	*Täydentyy*	Optimoitu ja ennakoiva henkilöstösuunnittelu tehostaa HR-prosesseja sekä vähentää sijaisten, ylitöiden ja suunnittelutyön tarvetta, minkä ansiosta nykyinen palvelutaso pystytään tuottamaan pienemmällä henkilöstömäärällä	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*	*Täydentyy*
			Yhteensä	**0,7 M€**	**1,5 M€**	**2,0 M€**	**4,1 M€**

Huom! P5-P8 luvut ovat ylätason laskennallisia arvioita ja vaativat vielä hyötykuvausten, -mekanismien ja kustannushyötyjen tarkentamista.

Summat laskettu tarkoilla luvuilla ja pyöristetty sen jälkeen.

Alustava: Hyötykuvausten vaikutukset kohdentuisivat kaikkiin palvelualueisiin sekä erikoissairaanhoitoon – euromääräisesti suurimmat IKVA ja ESH

Kustannushyötyarvioiden jakautuminen suuntaa-antavasti palvelualueittain ja osuus (%) vuoden 2025 toimintakatteeseen

Jatkotyöskentelyssä tarkennetaan hyötykuvausten kustannusvaikutuksia ja seurannan mittareita

Portfolioiden jatkovalmistelu ja toteuman seuranta

1. Portfolioiden toimeenpanoa ja toiminnan muutoksen seurannan mittareita tarkennetaan – **seurataan muutoksen etenemistä**
2. Palvelualuekohtaisten kustannusvaikutusten validointi ja tarkennus jatkuu – **varmistetaan, että tavoiteltu kustannusvähenemä kohdistetaan oikein palvelualueille**
3. Tarkempaa talouden toteumaa seurataan palvelualuekohtaisesti yhtenäisesti osana tuottavuus- ja talousohjelmaa – näin **varmistetaan näkyvyys talouden kokonaiskuvaan ja toteumaan**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote